

Orta Asya ve Kafkasya Araştırmaları Dergisi dördüncü sayısıyla, siz okurlarıyla bir kez daha buluşuyor. Bu sayımızda, Kazakistan iç siyasetinden, Avrupa Birlięi'nin Güney Kafkasya ile ilişkilerine kadar değişik konularda yazılmış ve güncel gelişmeleri irdeleyen makaleler, bölgede yapılmış saha çalışmaları ve daha önceki sayımızda olduğu gibi yine dilimize kazandırılmış bir tercüme ile alanla yakından ilgili kişilere hitap edecek bir içerikle karşınızdayız.

İlk makale olarak yer alan **Haluk Alkan**'ın "Seçkinler Rekabeti ve Otoriter Kurumsallaşma Arasında Kazakistan'da Siyasal Sistem" başlıklı makalesinde, Orta Asya'nın lider ülkesi olma yönünde aktif adımlar atmakta olan Kazakistan'da iktidar ile muhalefet arasındaki siyasal mücadeleye odaklanılmakta ve siyasal sistemin kurumsallaşma sorunları üzerinde durulmaktadır. Alkan, bu çerçevede bağımsızlık sonrası süreçte Kazak siyasal sisteminin geçirdiği dönüşümler üzerinde durarak, hızlı ekonomik gelişmenin beslediği sosyal değişimin, yakın gelecekte siyasal alanda seçkinler arası rekabetin şekillenmesinde önemli bir rol oynayacağını öngörmektedir.

Uzun yıllar yardım alan ülke konumunda olan Türkiye, yakın dönemde yaşanan bir dizi sosyal, ekonomik ve siyasal değişim sonucu kalkınma yardımı veren ülke konumuna yükseldi. Bu dönüşüm tarihsel olarak özellikle Türk Cumhuriyetleri'nin bağımsızlığını elde ettiği süreçle paralellik gösterdi. Türkiye'nin kalkınma yardımlarını Türkiye-Türk Cumhuriyetleri ilişkisi örneğinde irdeleyen **Güner Özkan**, makalesinde Türkiye'nin bu yardımları - tıpkı diğer gelişmiş ülke örneklerinde olduğu gibi - belli sosyo-ekonomik, siyasi ve jeopolitik hedefler doğrultusunda gerçekleştirdiğini vurgulamaktadır. Özkan, çalışmasında Türkiye'nin kalkınma yardımları stratejisinde Türk Cumhuriyetleri'nin öncelikli olarak ele alındığını, bölgeye yönelik kalkınma yardımı miktarında değişik dönemlerde azalma görülebilse de, bölgenin Türkiye bakımından önceliğinin değişmediğini öne sürmektedir.

Öte yandan, **Sinem Kocamaz** ise makalesinde, genişleyen sınırları çevresinde istikrar ve güvenliği güvence altına alabilmek amacıyla komşuluk politikası geliştiren Avrupa Birlięi'nin, bu çerçevede Transkafkasya ülkeleri (Azerbaycan, Ermenistan ve Gürcistan) ile ilişkilerini irdelemektedir. Kocamaz, bu ülkelerin AB ile ilişkilerini kendi öncelikleri açısından değerlendirdiklerini belirtmekte ve taraflar arasındaki ilişkilerin dinamiklerini analiz ederek ilişkilerin geleceğine yönelik çıkarımlarda bulunmaktadır.

Orta Asya ülkeleri piyasa ekonomisine geçiş sürecinde birçok sosyo-ekonomik sorunla yüzyüze geldi. Bu sorunlar arasında, özellikle işsizlik, gençler arasında önemli bir sorun olarak ortaya çıktı. **Ken Roberts, Lyazat Kozhamkulova, Aikanysh Abulgazieva, Kurbanov Firdavsiy ve Jochen Tholen** makalelerinde, gerçekleştirdikleri saha çalışmasına dayanarak Orta Asya örneğinde gençler arasındaki işsizlik ve eksik istihdam sorunlarını irdelemektedir. 2006 yılında Almatı (Kazakistan), Bişkek (Kırgızistan) ve Semerkand (Özbekistan)'da 61 iş yeri ve 1402 işçi üzerinde yapılan araştırmanın bulguları çerçevesinde daha önce benzeri çalışmalarda getirilen açıklamaları sorgulamaktadırlar.

Emre İşeri ise makalesinde “ham petrol üretim zirvesi” kavramı çerçevesinde petrol üretiminin bir gün tavan yapacağına ve sonrasında üretimin azalmasına paralel olarak fiyatların hızla artacağına işaret etmektedir. Bu bağlamda, göreceli olarak bakir rezervlere sahip olan Kazakistan'ın önümüzdeki dönemde jeostratejik konumunun giderek daha da değer kazanacağını vurgulayarak, ülkenin sahip olduğu kaynakların önemini Çin, Rusya ve ABD gibi küresel aktörlerin rekabeti bağlamında incelemektedir.

Chong Jin Oh çalışmasında Orta Asya'daki iki diaspora toplumu (Koreliler ve Ahıskalı Türkler) bağlamında diaspora milliyetçiliğini ve diaspora kimliğinin korunmasında anavatanın rolünü incelemektedir. Yazar, makalesinde bu iki toplumun anavatanları ile ilişkisine odaklanmakta ve bu “yakın” ilişkinin gerek düşünsel etkileşim gerekse maddi katkı sağlama yönüyle siyasal bir işlev taşıdığını ve diaspora arasında etnik milliyetçi duyguları güçlendirdiğini vurgulamaktadır.

Nurçin Yıldız, “18 Ağustos 2007 Parlamento Seçimleri ve Nazarbayev'i Anlamak” başlıklı makalesinde, yakın dönemde gerçekleşen seçimler üzerinden Kazak siyasal sistemini ve bu sistemin şekillenmesinde Cumhurbaşkanı Nursultan Nazarbayev'in oynadığı başat rolü irdelemektedir. Kazakistan'da seçimlerin Nazarbayev'in zihnindeki ajanda anlaşılma sürecinin sağlıklı değerlendirilemeyeceğini öne süren yazar, demokrasinin Nazarbayev açısından “devletin kurumsallaştırılması” öncelikli hedefi doğrultusunda anlam kaymasına uğradığına işaret etmektedir.

Nermin Aydemir'in dilimize kazandırdığı **Matteo Fumagalli**'nin “Etnisite, Devlet Yapılanması ve Dış Politika: Özbekistan ve “Ülke Dışındaki Özbekler” başlıklı makalesi modern Özbek ulusal kimliğinin oluşum süreci üzerinde durmakta ve bu kimlik oluşumunun ulus-devlet yapılanması ve dış politika yapımı üzerindeki etkilerini incelemektedir. Bu bağlamda Özbek yönetiminin, ülke sınırları dışında yaşayan Özbekler ile ilişkisini odak alan yazar, Özbek iktidar eliti açısından devlet-

inşasının, Özbek soylularla ilişkileri geliştirmekten daha büyük önceliğe sahip olduğunu iddia etmektedir.

Dergide makalelerin yanısıra, önceki sayılarda olduğu gibi Kitap İncelemeleri ve Son Çıkan Yayınlar bölümleri de yine yer almaktadır.

OAKA gerek akademik çevrelerde gerekse konuyla yakından ilgili okur çevrelerinde geniş ilgi görmeye devam ediyor. Bu ilgi görevimizi daha da ağırlaştırmakta ve bizleri daha nitelikli çalışmalar yapma yolunda teşvik etmektedir. Her türlü eleştiri, yorum ve katkınızı memnuniyetle karşıladığımızı ve derginin ortak bir çabanın ürünü olarak daha nitelikli hale gelmesindeki öneminin bilincinde olduğumuzu bir kere daha belirtmek isteriz.

Bir sonraki sayıya kadar hoşçakalın...

Editörler